

12) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 6:

Forslag til folketingsbeslutning om en miljølov for børn (sikkerhed og sundhed for børn i daginstitutioner m.v.).

Af Jette Gottlieb (EL) og Søren Kolstrup (EL).
(Fremsat 12/10 99).

Meddelelser fra formanden**Anden næstformand (Henning Grove):**

Medlemmer af Folketinget Yvonne Herløv Andersen (CD), Annie Lunde Hansen (CD), Mimi Jakobsen (CD), Ebbe Kalnæs (CD) og Arne Melchior (CD) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om etablering af amtsældreråd.
(Beslutningsforslag nr. B 29).

Medlemmer af Folketinget Karen Rønde (V), Brian Mikkelsen (KF), Christian H. Hansen (DF) og Tom Behnke (FRI) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om forsøg med ny ledelsesstruktur på universitetsområdet.
(Beslutningsforslag nr. B 30).

Medlemmer af Folketinget Karen Rønde (V), Kristian Jensen (V), Brian Mikkelsen (KF), Susanne Clemensen (CD), Christian H. Hansen (DF) og Tom Behnke (FRI) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om øget anvendelse af informations- og kommunikationsteknologi på universitetsområdet.
(Beslutningsforslag nr. B 31).

Medlemmer af Folketinget Birthe Skaarup (DF), Kristian Thulesen Dahl (DF), Inge Refshauge (DF) og Peter Skaarup (DF) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om autorisation af zoneterapeuter og akupunktører.
(Beslutningsforslag nr. B 32).

Medlemmer af Folketinget Jann Sjørnsen (KRF), Flemming Kofod-Svendsen (KRF), Ole M. Nielsen (KRF) og Tove Videbæk (KRF) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om solvarme i nybyggeri uden for de eksisterende fjernvarmeområder.
(Beslutningsforslag nr. B 33).

Medlemmer af Folketinget Birthe Rønn Hornbech (V), Inge Dahl-Sørensen (V), Eva Kjer Hansen (V) og Karen Rønde (V) har meddelt mig, at de ønsker at stille følgende forespørgsel til statsministeren:

»Hvilke oplysninger kan statsministeren give om det idégrundlag, som er kommet til udtryk i bl.a. indenrigsministerens forslag om angiveri som borgerpligt, ministres tanker om registrering på mistanke samt tankerne om pædagogers overvågning af forældre?«
(Forespørgsel nr. F 24).

Den første sag på dagsordenen var:

1) Første behandling af lovforslag nr. L 37: Forslag til lov om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin.

Af justitsministeren (Frank Jensen).
(Fremsat 13/10 99).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling**Else Marie Mortensen (S):**

Det her lovforslag er endnu et godt skridt i den rigtige retning i de bestræbelser, der hele tiden finder sted for at forbedre den del af vores dyrevelfærd, der vedrører dyrehold. Jeg tænker på dyrehold i form af produktion af kød.

Forslaget er udarbejdet på grundlag af en rapport, som arbejdsgruppen om hold af svin, som blev nedsat af justitsministeren og fødevarerministeren, er kommet med. Forslaget har været sendt til høring hos en bred kreds af interessenter, og det er blevet overvejende positivt modtaget. De enkelte elementer i forslaget

er mere vidtgående end de internationale forpligtelser tilsiger, og der er derfor tale om forslag til en selvstændig lov.

Det er hensynet til dyrenes adfærd og naturlige behov, der har bestemt indholdet i de tre elementer, forslaget indeholder, nemlig at det fremover skal være sådan, at en tredjedel af stiearealet for smågrise, avls- og slagtesvin skal være fast eller drænet gulv, så de kan ligge ned uden at ligge på tremmerne, og hvis stien kun rummer smågrise, så skal det minimum være halvdelen af arealet, der skal være fast eller drænet gulv.

Der skal som det andet element være overbrusningsanlæg, hvis smågrisene er større end 20 kg, eller hvis der er tale om avls- eller slagtesvin. Det er hensynet til dyrenes mulighed for at regulere deres kropstemperatur ved indendørshold, der har medført den bestemmelse. Endelig er der krav om adgang til halm og rodemateriale. Det betragtes som afgørende for en del af dyrenes natur, at de har adgang til at beskæftige sig.

I et lovforslag, der indeholder så omfattende ændrede krav til bygningsindretning, som tilfældet er, er det naturligt, at der er overgangsbestemmelser, der fremmer og tilskynder til processen. Loven træder i kraft den 1. juli 2000. § 5, der omhandler beskæftigelses- og rodemateriale, får virkning fra den 1.7. 2005, og for svinehold, hvor bygningerne er taget i brug før ikrafttrædelsen til næste år, skal indretningen af stier svare til lovens krav senest om 15 år.

I Socialdemokratiet anbefaler vi forslaget.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Det er et spørgsmål til Socialdemokratiets ordfører vedrørende overgangsperioden.

Jeg vil godt spørge, om Socialdemokraterne virkelig finder, at det er nødvendigt med så lang en overgangsperiode, som der er lagt op til her. Jeg tænker specielt på, at fuldspaltede stalde, der er bygget f.eks. i 1990, så altså får mulighed for at være etableret i 25 år, inden man behøver at overgå.

Jeg er helt med på, at bygninger, der er opført i år eller nu her lige forud for lovens ikrafttræden, har behov for en periode til at blive afskrevet i. Men spørgsmålet er altså: Mener man virkelig, det er nødvendigt, at bygninger, der i dag er 10 år gamle, stadig væk skal have 15 år til afskrivning?

(Kort bemærkning).

Else Marie Mortensen (S):

Nej. Når man er landet på 15 år, så er det klart, at der er tale om en afvejning af interesser. Jeg sagde også, at forslaget var blevet overvejende positivt modtaget hos høringsparterne.

Det er klart, at der er nogle, der har ønsket mere vidtgående bestemmelser end det, der er kommet til udtryk i ordene i lovens tekst, og jeg er så i øvrigt også sikker på, at det, der lægges op til, vil medføre en proces, hvor lovens minimumskrav vil blive opfyldt længe før. Men nu er det i hvert fald sådan, at alle kan være med.

Karsten Nonbo (V):

Det lovforslag, vi behandler nu, er en opfølgning på lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte, som vi behandlede i sidste samling. Der er godt nok ikke de samme tekniske krav til størrelse af stiearealer, men loven indeholder tilsvarende krav om fast gulv, overbrusningsanlæg og rodemateriale, krav, som landbruget også dengang var villige til at efterleve, skønt indtjeningen på svinehold de sidste år er forringet i ganske væsentlig grad. Det kunne være ønskeligt, hvis også forbrugerne ville have samme offervilje, som landmændene har i den sag, og altså ville bakke op om den lov, dvs. købe danske produkter og i det hele taget være villige til at betale for dyrevelfærd i samme grad, som landbruget tvinges til at betale for dyrevelfærd af lovgivere.

En enkelt indsigelse har vi dog i Venstre. Den er enkel, men den er meget afgørende for Venstres stillingtagen til lovforslaget, nemlig: Der står i § 4 om overbrusningsanlæg, at disse ønskes indført fra 20 kg-størrelsen på grisen. Det kunne være, vi her lige skulle opresummere definitionerne på en gris' livsstadium. Den er nemlig en pattegris, fra den bliver født til den er 4 uger gammel, og derefter er det en fravænned smågris, til den er 10 uger, og herefter et slagte- eller avlssvin.

En gris vejer typisk 20 kg, når den er 8 uger, og 30 kg når den er 10 uger. Man opnår altså ved at sætte kravet ved 20 kg for overbrusningsanlæg i stedet for 30 kg kun, at grisen kan komme i bad 14 dage før. Til gengæld betyder det for landmanden, at der skal installeres overbrusningsanlæg i fravænningsstierne, skønt de kun kan bruges i 14 dage, altså en tredjedel af den tid, som man har dem der. Og yderligere er det jo så kun i sommertiden.

Min første tanke var, at her måtte der være tale om en trykfejl. Jeg søgte herefter i lovens bemærkninger for at få en forklaring på denne ulogiske skillelinje ved 20 kg. Jeg fandt ikke nogen. Altså må det være en trykfejl.

I kommentaren til § 4 står der kun, at smågrise over 20 kg og avls- og slagtesvin skal have mulighed for at regulere deres kropstemperatur, men der står også, at smågrise under 20 kg ved typisk staldtemperatur ikke har samme behov for at blive afkølet som de større grise, mens de i langt højere grad har behov for at få lidt mere varme end de større grise. Grise under 20 kg er derfor ikke omfattet af det foreslåede krav om overbrusningsanlæg.

Som vi kan høre, kære medordførere, så bevæger vi os i logikkens verden. Og det fortsætter: »Til gengæld er det vigtigt, at svineproducenterne indretter deres smågrisesstalde sådan, at der er mulighed for at overdække en del af stien, hvor temperaturen kan blive højere. . .«. Altså en gris under 8 uger fryser, og en gris over 8 uger sveder. Så jeg mener, at der er en overgang der, hvor grisen har det meget godt, også uden overbrusningsanlægget, nemlig når den er fra 8-10 uger.

Jeg kunne godt tænke mig at høre andre medordføreres forslag, men det her punkt er jo noget, vi skal dyrke i udvalget, for det er altså meget afgørende for Venstres stillingtagen til lovforslaget. Jeg betragter det som en teknisk detalje og skal derfor ikke anmode justitsministeren om at udtale sig, da det mere er et landbrugsfagligt spørgsmål.

Gitte Seeberg (KF):

Justitsministerens forslag tager hul på en forbedring af forholdene for grise. Det er et initiativ, som vi i Det Konservative Folkeparti hilser velkommen, om end der må siges at være nogle tekniske problemer, sådan som Venstres ordfører også var inde på. Men det må vi se på under udvalgsbehandlingen.

Men vi mener, at der i vores velfærdssamfund også skal være plads til at behandle dyrene ordentligt, og forslaget her, om det så er i denne her udgave eller i en anden udgave, må siges trods alt at hjælpe på forholdene.

Vi er samtidig opmærksomme på den meget hårde konkurrence, dansk svineproduktion er udsat for. Det er også en kendsgerning, at svineproducenterne har meget hårde tider i øjeblikket på grund af de lave svineriser.

Forslaget vil, alt andet lige, pålægge erhvervslivet nye omkostninger, også selv om der er tale om lange overgangsordninger. Med de øgede krav, der stilles til landmændene, både med hensyn til miljø og dyrevelfærd, finder vi, at regeringen må opgive den skærpede beskatning, som den har lagt op til i sit finanslovsforslag. Vi vil gerne have mere dyrevelfærd, men man er altså også nødt til at se på landmændenes situation.

Alene i regeringens finanslovsforslag for i år er der lagt op til næsten 800 mio. kr. i ekstra omkostninger for dansk landbrug. Landbruget skal gives mulighed for at investere i det, som vi fra Folketingets side har forlangt på den ene og den anden måde. Vi risikerer nemlig, at mange landmænd må bukke under, hvis vi både holder fast i øgede velfærds- og miljøkrav, samtidig med at beskatningen generelt skærpes på erhvervet. Vi finder også, at det er vigtigt, at regeringen på EU-plan arbejder videre for bedre dyrevelfærd.

Med dette forslag går Danmark igen forrest. Her er imidlertid en sag, som vi støtter, selv om vi også ved, at det kan betyde lidt for konkurrencesituationen. Derfor også min appel om det andet, nemlig om en lempelse på skatte- og afgiftsområdet. Så meget mere påhviler der regeringen et ansvar for, at også andre lande forbedrer forholdene for dyrene, både af hensyn selvfølgelig til dansk konkurrenceevne og også af hensyn til dyrene.

Jeg vil bede justitsministeren nærmere redegøre for, hvilke initiativer regeringen har iværksat i relation til EU på nuværende tidspunkt.

Men alt i alt: Vi ser frem til, at forholdene på sigt forbedres. Vi er positive over for ministerens forslag, som vil forbedre forholdene for svinene, men vil selvfølgelig lige have lejlighed til at se på svarene på de spørgsmål, som kommer i udvalget.

Kristen Touborg (SF):

Loven om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin er andet led i et forsøg på at opfylde et løfte, som statsministeren gav i efteråret 1997 om at forbedre forholdene i svineproduktionen væsentligt.

Statsministeren betegnede forholdene i svineindustrien, hvad angår dyrevelfærd, miljøforhold og staldsystemer, som værende under al kritik. Vil det her lovforslag så sammen med loven fra 1998 vedrørende søer og gylte grund-

læggende ændre på de forhold, som statsministeren kaldte under al kritik?

Svaret er, at det vil forslaget kun delvis gøre, og det vil det først gøre efter en meget lang overgangsperiode, som SF finder er alt for lang. Vi er enige i, at dyrevelfærd og investeringer, som er foretaget i forhold til gældende lov, er forhold, som naturligvis må indgå i vurderingen af overgangsperiodens længde, men 15 år er altså meget lang tid til at rette op på det, som statsministeren betegner som værende under al kritik. Ja, arbejdsgruppens rapport må vel endda forstås sådan, at der i forbindelse med § 5 om tildeling af halm eller andet rodemateriale kan blive tale om helt op til 20 års overgangsperiode. Men det har jeg dog godt set, at lovforslaget ikke lægger op til.

SF har den opfattelse, at overgangsreglerne bør gradueres, således at der gives 15 år til at afskrive investeringer, som er foretaget før lovens ikrafttræden. Det vil altså sige, at produktionsbygninger, som er opført f.eks. i 1990 eller tidligere, skal opfylde lovens krav i 2005 osv. En model, som bl.a. også SiD har anbefalet i deres hørings svar til loven.

Vi finder, det er fint, at reglerne ændres vedrørende halekupering, klipning af smågrisenes tænder og kastration, men er ret forundret over arbejdsgruppens anbefalinger vedrørende fravænningsalder. Det er dog en værre gang udenomssnak, gruppen her leverer. De bevæger sig tydeligvis som katten om den varme grød.

Arbejdsgruppen oplyser, at fravænningsalderen i praksis er knap 29 dage i gennemsnit, selv om gældende lovs minimumsalder er 21 dage. Det er en oplysning, som jeg vil sætte et meget stort spørgsmålstegn ved. Kan ministeren bekræfte arbejdsgruppens oplysninger på det her punkt?

Arbejdsgruppens behandling af spørgsmålet om fravænningsalder er kendetegnet af, at man balancerer mellem de klare dyreværns mæssige fordele ved at hæve fravænningsalderen og producentens økonomiske interesser, og at man så altså ender med at falde ned på økonomiens side. Det vil sige, at man undlader her helt at tage dyrevelfærdsmæssige hensyn og lader fravænningsalderen være uændret 3 uger.

SF vil gerne opfordre ministeren til at se bort fra denne anbefaling og så ændre fravænningsalderen fra 3 til 4 uger.

Så vidt jeg kan se, argumenterer arbejdsgruppen hele vejen igennem for, at der er behov for drænet eller fast bund på 2/3 af stiarealet.

Alligevel ender udvalget med at konkludere, at det vil være tilstrækkeligt at etablere 1/3 af stiarealet som fast bund, hvilket herefter er indarbejdet i lovforslaget. Ja, forstå det, hvem der nu kan. Er det ministerens opfattelse, at der er god sammenhæng mellem rapportens argumentation og konklusionen på det her punkt?

Efter SF's opfattelse vil et større areal pr. gris være en væsentlig velfærdsmæssig gevinst. Vi er således enige med en række af de høringsberettede organisationer, som påpeger behovet for, at den danske regering presser på for at få ændret EU-direktivet om beskyttelse af svin ved de forestående forhandlinger i EU.

SF finder altså, at lovforslaget indeholder forbedringer: Det er et skridt i den rigtige retning, men vi vil under udvalgsarbejdet søge at gøre forslaget væsentlig bedre.

Ole Donner (DF):

Da Dansk Folkepartis ordfører på området, hr. Peter Skaarup, ikke kan være til stede, skal jeg på partiets vegne fremkomme med synspunkter vedrørende det her lovforslag.

Jeg vil starte med at sige, at Dansk Folkeparti kan støtte lovforslaget. Lovforslaget er jo udarbejdet på baggrund af den rapport, der er udgivet, og vi synes, som det også fremgår af bemærkningerne, at det er et godt formål, der er indført i lovforslaget. Vi mener, at de hovedspørgsmål, der tages stilling til med stiareal, overbrusning og rodemateriale, alle tre er ting, som forbedrer forholdene for dyrevelfærd her i landet. Det er jo sådan, at Danmark på det her område er langt fremme. Med hensyn til transport af disse grise skulle man måske også forsøge at give dem en større bevægelsesfrihed under transporten, men alt i alt synes vi, det er et positivt lovforslag.

Med hensyn til ikrafttrædelsestidspunkterne er vi helt enige med justitsministeren i det, der er foreslået i lovforslaget, og uanset om SiD eller andre siger, at det burde være 15 år fra nu af, så tror jeg nok, at det er rigtigt, det ministeren har set. Det kan jo ikke være rigtigt, hvis man har bygget en ny stald og regnet med, at den kan tjene sig selv ind over 20 eller 25 år, at der så pludselig kommer nogen og siger: Jamen det kan I søreme ikke få lov til, for nu skal den bygges om inden for et kortere åremål, end det som de selv har fastsat.

Vi ser selvfølgelig gerne, at man hurtigst muligt kommer i gang med de her ting, men man må altså også give landmændene og producen-

terne mulighed for at overleve og give dem den afskrivningsmulighed, der skal til.

Der er kommet nogle indvendinger fra andre ordførere, og det er klart, at der under udvalgsarbejdet vil kunne ske nogle småjusteringer, men ellers må vi sige, at vi støtter ministerens forslag ét hundrede procent, og vi vil gå positivt til udvalgsarbejdet.

Sonja Albrink (CD):

Dette forslag om at forbedre dyrevelfærd er jo en opfølgning af vedtagelsen af lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte fra sidste år. I CD synes vi, det er vigtigt, at der tages de nødvendige hensyn til dyrevelfærden i Danmark, og derfor mener vi også generelt, at der er tale om et godt lovforslag, som ministeren lægger frem.

Man kan naturligvis altid diskutere, hvorvidt overgangsordningen skal være 5, 10 eller de foreslåede 15 år. Vigtigst er det dog, at der tages hensyn både til dyrenes og erhvervets trivsel, og derfor er de foreslåede 15 år jo sikkert nok også i den rigtige retning.

CD er, som de tidligere ordførere har fremført, også interesseret i de problemer, og jeg skal så derfor ikke komme nærmere ind på dem, men sige, at vi går også positivt ind i udvalgsbehandlingen. Vi er som sagt interesserede i, at når vi stemmer ved tredjebehandlingen for det her lovforslag, så har vi så god en dyretrivsels- og -velfærdslov som overhovedet muligt. Så alt i alt er vi positive i forbindelse med udvalgsbehandlingen.

Elisabeth Arnold (RV):

Dyrevelfærd er noget, der optager offentligheden meget. Det optager også forbrugerne, og de lægger ofte dyrevelfærdsmæssige betragtninger med ind i deres vurderinger af, hvilke varer de skal købe. Derfor er det rigtigt, at vi går i gang med nogle reguleringer, som sikrer, at danske varer altid har en vis dyreetisk standard, så forbrugerne kan være sikre på, at de, når de køber dansk, er sikre på, at der er produceret på en måde, der tager hensyn til dyrenes velfærd i maksimal grad.

Dette forslag er andet led i en pakke vedrørende svineproduktion, og vi hilser det velkomment fra radikal side. Vi er tilfredse med, at der bliver taget et lovinitiativ nu, sådan at det fremover er sådan, at nye stalde skal bygges med en vis procentdel fast eller drænet gulv, at der bli-

ver mulighed for temperaturregulering for grisene, og at der er rodemuligheder i stalden.

Det er klart, at dette her koster noget, og prisen for dette lovforslags gennemførelse skal selvfølgelig bæres af landbrugets konkurrenceevne. Det skal også bæres af forbrugerne. Jeg er personlig ikke i tvivl om, at forbrugerne gerne vil være med til at betale for dette. Landbrugets konkurrenceevne er det straks mere problematisk med, og der mener jeg, at den 15 års overgangsperiode, der er lagt ind i forslaget her, må være rigeligt til, at landbruget kan indstille sig på nye vilkår på dette område.

Jeg synes også, som flere andre ordførere har været inde på, at det er en meget lang overgangsperiode, men jeg mener også, at det må være vores opgave at indføre nye krav på en måde, så erhvervet kan leve med det. Det mener jeg i allerhøjeste grad er tilfældet her. Det Radikale Venstre støtter lovforslaget og vil sikre det en hurtig gang gennem udvalget.

Keld Albrechtsen (EL):

Efter Enhedslistens opfattelse må to betingelser være opfyldt med hensyn til et lovforslag om dyrevelfærd for smågrise.

Det ene er, at det selvfølgelig skal være en klar forbedring for grisene. Men det andet er, at loven også skal være fremtidssikret. Den skal også sikre, at dansk svineeksport til England kan fortsætte, f.eks. også om 5 eller 10 år.

Og selv om der altså er en forbedring i dette her forslag, så må jeg nok sige, at den anden betingelse, at det skal være fremtidssikret, ikke er opfyldt. Det her vil ikke sikre, at vi også om 5 år kan sælge svin på det engelske marked. Der er jo en udvikling i debatten, ikke mindst f.eks. i England, som stiller langt skrappe krav til dyrevelfærd end de forholdsvis marginale forbedringer, der er tale om i det her forslag.

Det er et meget stort problem, hvis man nu investerer milliarder og milliarder i bygninger, som ikke er fremtidssikrede. Det er jo sådan, at i 1996 byggede man for 2 1/2 mia. kr. svinestalde. Jeg ved ikke, hvad beløbet bliver i år, men det er altså meget store beløb. Over en 10-årig periode er det noget, der minder om en ny Storebæltsbro i investering.

Og det kan altså ikke hjælpe, at man planlægger så stor en investering uden at tænke på fremtiden. Der tænker jeg selvfølgelig først og fremmest på, at man altså stadig væk har 50 pct. spaltegulv i staldene uden at sikre adgang

til udendørs arealer, altså uden at sikre mulighed for, at grisene kan gå ud. Det bliver jo f.eks. i England og formentlig også i Tyskland et uomgængeligt krav, at grisene skal have uden-dørs arealer, og det krav er ikke med.

Halm er også en uomgængelig nødvendighed, og det er ikke sikret i det her lovforslag, at grisene får halm nok og variation nok også til at beskæftige sig med nogle ting, altså f.eks. at kunne rode i halmen og på den måde kunne have et godt liv.

Der er brug for udearealer med f.eks. mudderbade og lignende, som er den eneste måde, hvor svinene på en god måde kan blive afkølet. Jeg ved godt, der har været diskussion om sådan nogle overrislingsanlæg, eller hvad det er for noget, men det kan altså ikke erstatte de mudderbade udendørs, som er nødvendige.

Derfor må man jo så konstatere, at dette her forslag er ikke fremtidssikret. Det vil binde investeringer svarende til en storebæltsbro, som ikke vil leve op til tidens krav om 5 eller 10 år.

Desværre må jeg altså sige til ministeren, at hvis Enhedslisten skal medvirke til det her, så skal vi altså have noget bedre med hensyn til udenomsarealer. Der skal være obligatorisk sikring af adgang til udenomsarealer, og der skal være noget halm og andre grove elementer, som svinene kan trives med. Ellers vil det her være et meget dårligt tilbud til dansk landbrug.

Det kan godt være, landbruget selv synes, at det er frygtelig stramt, det her, og at det koster mange penge at leve op til, men der er jo ingen mening i at bruge ekstra penge, hvis man alligevel ikke lever op til de krav, som fremtiden stiller. Så er det faktisk penge ud ad vinduet.

Så jeg tror egentlig også, at landbruget, når man får tænkt det godt igennem, vil have en interesse i, at vi sætter os ned og strammer det her ganske gevaldigt op.

Jann Sjursen (KRF):

Vi er fra Kristeligt Folkepartis side positive over for det fremsatte lovforslag, som jo vil forbedre forholdene for smågrise, avls- og slagtesvin.

Man kan altid diskutere spørgsmålet om, hvor længe det skal vare at få gennemført de her foranstaltninger, som lovforslaget lægger op til – en 15-årig overgangsperiode er jo forholdsvis lang tid – men vi synes, at det er rimeligt, også taget i betragtning, at det er en investering, som allerede er gjort i landbruget.

Jeg skal så her i forbindelse med førstebehandlingen blot koncentrere mig om et enkelt

punkt, som også hr. Karsten Nonbo fra Venstre tidligere var inde på i sit ordførerindlæg, hvor han efterlyste meldinger fra partiernes side. Jeg skal gerne give den melding fra Kristeligt Folkepartis side, at vi er enige i, at det må betragtes som nærmest en lapsus, at man i § 4 i lovforslaget opererer med en vægtgrænse på 20 kg for smågrisene i forhold til spørgsmålet om overbrusningsanlæg.

Da jeg jo ikke er ekspert udi smågrise – det skal jeg medgive med det samme – så vil jeg i den sammenhæng nøjes med at henvise til oversigten over høringssvarene og specielt det høringssvar, som Det Veterinære Sundhedsråd har givet, hvori de foreslår, at vægtgrænsen for krav til overbrusningsanlæg sættes op til 30 kg, fordi de fleste staldsystemer er indrettet således, at grisene flyttes til slagtesvinestaldene ved 20-30 kilos vægt, ofte i forbindelse med salg. Sundhedsrådet finder det derfor uhensigtsmæssigt at fastsætte vægtgrænsen til 20 kg og derved pålægge svineproducenter at installere et overbrusningsanlæg, hvor der ikke eller kun i ringe omfang er behov herfor.

Mere præcist kunne jeg ikke selv have sagt det. Jeg synes også, det er et spørgsmål, som vi må se på i forbindelse med udvalgsbehandlingen og også stille ændringsforslag om ved andenbehandlingen, sådan at vi kan få ændret på det spørgsmål her. Det, som fremgår af regeringens lovforslag, virker lidt uigennemtænkt.

Men ellers er vi bestemt positive over for forslaget, som det foreligger her i dag.

Tom Behnke (FRI):

Frihed 2000 er også positiv over for forslaget. Vi støttede også lovforslaget om hold af drægtige søer og gylte. Ved behandlingen af det lovforslag spurgte jeg, hvorfor man ikke bare kunne skrive det ind i den almindelige dyreværnslov. Det var der så en forklaring på, at det kunne man altså ikke. Det var ikke en særlig god forklaring, men der var en forklaring på det.

Nu er spørgsmålet så: Vi har en lov om hold af drægtige søer og gylte, og nu kommer der så en lov om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin, og formentlig kommer der også en lov om orner, en lov om andre svin og en lov om andre grise.

Det, der jo er sagen her, kære justitsminister, er, at landmanden fra at have én lov, han kunne slå op i og se, hvad skal jeg gøre i dag, og hvad skal jeg gøre i morgen, så er han nødt til at have en samlet Karnov stående til 6.000 kr. pr. bind

for overhovedet at finde ud af, hvordan han skal passe sine grise. Det er ikke hensigtsmæssigt, må jeg sige til justitsministeren.

Der køres store konferencer i øjeblikket om lov kvalitet, om gennemskuelighed i lovgivningen, og så fremlægger man det ene fragmentariske lovforslag efter det andet. Lad os nu få dem skrevet sammen. Det bør være muligt, at inden vi når frem til tredje behandling er de her forslag, som i øvrigt er ganske gode forslag, skrevet ind i en samlet lov, således at landmanden kan nøjes med at kigge ét sted og ikke skal bruge hver eneste aften og weekend til at sidde og padle rundt i lovgivningen for at finde ud af, hvordan han skal passe de grise, som han i øvrigt på fortrinlig vis har kunnet passe de sidste 20-30 år uden problemer. Så derfor, kære minister, lad os nu få noget lov kvalitet på.

Så det andet, det er om overgangsordningen med de 15 år, og der er ingen tvivl om, at vi i Frihed 2000 mener, at 15 år er en passende tids-horisont til, at man kan nå at omstille produktionen. Vi er glade for, at ministeren har lagt de 15 år ind. Vi har desværre tidligere i Folketingets regi set, at man har vedtaget den slags love med meget korte overgangsperioder, og det har givet væsentlige økonomiske problemer. Så 15 år er fint, og det skal vi takke for.

Der blev spurgt til det med vægtgrænsen i § 4 på de 20 kg. Hvis der er saglig argumentation, og det lyder det til, for, at man flytter grænsen fra 20 kg til 30 kg, så støtter Frihed 2000 et sådant ændringsforslag.

Men hvad jeg har siddet og ledt lidt efter – det kan godt være, jeg ikke har set ordentligt efter, det kan godt være, jeg har overset det, men jeg har ledt efter, hvad det er, ministeren ønsker at gøre i forhold til det, han bebuder i den skriftlige fremsættelse, nemlig at ændre bekendtgørelsen om beskyttelse af svin og bekendtgørelsen om halekupering og kastration af visse dyrearter i overensstemmelse med anbefalingerne fra arbejdsgruppen?

Vi kan godt se, hvad det er, arbejdsgruppen vil, men hvad er det, ministeren vil? Hvad er det for ændringer, der skal til? Vil Folketinget, vil Retsudvalget få en orientering om, hvad det er for ændringer, der kommer til at ske, inden de sker? For det er lidt lige som om, at hvis vi ved tredjebehandlingen stemmer for det her, så har vi samtidig også sagt ja til de ændringer, ministeren vil lave i bekendtgørelserne, men vi ved bare ikke, hvad det er for nogle ændringer

ministeren har tænkt sig at lave, og det er ikke hensigtsmæssigt.

Så vi må, hvis ikke i dag – og det er jo muligt, ministeren ikke lige kan konkretisere det på den taletid, han har til rådighed – så i hvert fald under udvalgsbehandlingen have belyst meget nøje, hvad det er for ændringer, ministeren lægger op til, inden vi når frem til tredje behandling.

Men som sagt: Vi er i Frihed 2000 meget positive over for forslaget.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Jeg vil gerne takke ordførerne for den positive modtagelse af lovforslag nr. L 37. Som flere ordførere har påpeget, indgik det jo som et vigtigt tema i valgkampen op til valget den 11. marts, efterhånden jo for halvandet år siden, at vi skulle forbedre velfærden for en række af vore landbrugsdyr.

Det første initiativ i udmøntningen af det løfte, vi gav fra regeringens side til vælgerne, nemlig at vi ville sørge for det, var lovforslaget om de drægtige søer og gyllene, hvor Folketinget jo allerede har vedtaget de bestemmelser, der har givet en række dyrevelfærdsmæssige forbedringer for de drægtige søer og gyllene.

Nu følger vi så op på det store område, der er inden for svineavl, nemlig slagtesvinene. Danmark producerer jo omkring 20 mio. slagtesvin om året, og her er det virkelig, at vi tager fat på forbedringer for en meget stor del af svineholdene i de danske svinestalde, både for smågrisene og for avls- og for slagtesvinene. Jeg er glad for, at flere ordførere har peget på, at Danmark har som en stor producent af slagtesvin også går i front, bliver foregangsland i forhold til at tænke dyrevelfærdsmæssigt i forbindelse med indretningen af staldsystemer.

Så tak for den positive modtagelse, og jeg ser også frem til med de mange positive tilkendegivelser, der er kommet, at det bliver en meget bred vedtagelse, vi får i Folketinget. Det er jo i sig selv også et godt initiativ, at det kan nyde bred fremme i Folketinget.

Fru Else Marie Mortensen var inde på, at det er et skridt i den rigtige retning, og det er der flere andre ordførere der også reflekterer over. Vi tager altså et skridt, og jeg anerkender, at der var mange af os, der kunne ønske, at vi kunne gå endnu hurtigere frem og måske endda også med større skridt, men jeg synes, det er rigtigt at konstatere, at her tager vi en række skridt i den rigtige retning.

Der er altid for os politikere et balancepunkt, der er flere hensyn, vi skal varetage, ikke alene dyrevelfærdsmæssige hensyn, men selvfølgelig også hensyn til, at der kan være en produktion her i Danmark, at vi kan have en stor primærproduktionssektor, og at vi også kan have en stor forædlingsindustri inden for fødevarerområdet. Det hensyn kan vi selvfølgelig ikke bare fuldstændig afskrive, det er også et hensyn, vi må tage.

Derfor er der også taget de tilstrækkelige konkurrencemæssige hensyn, og som også fru Elisabeth Arnold var inde på, vil en 15-års-overgangsperiode give landbruget mulighed for at realisere det her inden for nogle fornuftige driftsøkonomiske og konkurrencemæssige rammer.

Alt i alt er det her jo et lovforslag, der følger op på anbefalingerne fra Det Dyreetiske Råds rapport om hold af svin, og også anbefalingerne fra den fælles arbejdsgruppe, som fødevarerministeren og jeg nedsatte i 1998. Jeg vil gerne benytte lejligheden til at takke de folk, der har taget plads i vores arbejdsgruppe.

Jeg vil også godt benytte lejligheden til specielt at takke Dyrenes Beskyttelse. Det er jo en organisation, som udadtil skal have en meget høj profil, og jeg er glad for, at de, på trods af, at det er en interesseorganisation, der er sat i verden netop af hensyn til dyreværn alene, så også er i stand til at kunne fremme konkrete resultater, der kan omsætte sig i handling, i lovgivning, som får konsekvenser ude i staldene. Det er meget anerkendelsesværdigt, at en organisation som Dyrenes Beskyttelse kan det.

Flere ordførere har påpeget, ikke mindst Enhedslistens ordfører, at der også er behov for at se på arealkrav. Det er helt uomtvisteligt, at arealkravet og arealet i staldene har betydning for dyrenes velfærd. Når vi har valgt ikke at gå enegang med yderligere regler eller yderligere stramninger vedrørende arealkrav over for landbruget, så hænger det sammen med, at her er vi virkelig inde og røre ved noget, der har helt afgørende betydning for, om vi kan have en produktion af svin her i landet, hvis vi skulle gå hurtigere frem end det, der ville være fælleseuropæiske krav.

Jeg vil godt love Folketinget, at regeringen vil gå i front, ikke alene når det drejer sig om at fremme arealkravene. Også når det drejer sig om at få de andre europæiske lande til at tænke de velfærdsmæssige forbedringer med, som vi tager ind i vores lovgivning med det her lov-

forslag, nemlig forbud mod fuldspaltegulv, overbrusningsanlæg til at regulere kropstemperaturerne på svinene, og det, at vi kan fremme dyrenes almindelige adfærd ved at have beskæftigelses- og rodemateriale i staldene, i forbindelse med at vi skal forhandle EU-Kommissionens ventede, ja, længe ventede direktiv i forhold til det direktiv, vi har i dag om fastsættelse af mindstekrav til beskyttelse af svin.

Jeg har en forventning, en stærk forventning om, at Kommissionen snart får fremmet den sag. Jeg mener også, at EU-Kommissionen har en egen interesse i, at de også kan tage initiativer, der viser, at Kommissionen tænker dyrevelfærdsmæssigt, og vi vil fra den danske regerings side presse på, når vi får gang i forhandlingerne om et nyt direktiv.

Det var også et løfte, et løfte til fru Gitte Seeberg, der var inde på, hvordan regeringen vil fremme fællesskabsretlige krav på dette område. Det vil vi gøre på mindstekravsområdet i EU.

Hr. Nonbo og hr. Sjursen var inde på de krav, vi stiller til overbrusningsanlæg i staldene. Som de fleste ordførere jo er bekendt med, eller måske alle ordførere er, så kan en gris alene regulere sin kropstemperatur ved at svede gennem trynen og ikke andre steder på kroppen. Det stiller krav om, at de kan regulere deres kropstemperatur ved at få overbrusningsanlæg. Det er jo det, vi kan gøre, når vi ikke kan give dem mulighed for, som det jo er dyrets normale adfærd, at søle i et vandhul og støvbad, og hvad de ellers kan, hvis de går i fri natur.

Når vi har valgt at sætte grænsen her på de 20 kg og ikke 30 kg, som ordførerne fra Venstre og Kristeligt Folkeparti var inde på, så hænger det sammen med, at vi har drøftet det med de fremmeste forskere på Foulum, og det er rigtigt, at ved at gå ned på de 20 kg og ikke de 30 kg får vi altså givet dyrevelfærdsperspektivet endnu større vægt. Vi kunne godt have sat det til 30 kg, men så må man sige, at så var det en skrabet dyrevelfærdsmæssig skillelinje, vi havde lagt. Ved at tage de 20 kg er det også et hensyn til, at dyr med vægt på mellem 20 og 30 kg har behov for at kunne fremme deres kropstemperaturregulering gennem et overbrusningsanlæg.

Det er da noget, jeg er indstillet på at vi kan drøfte under udvalgsbehandlingen. Jeg synes ikke, det her i dag er et egnet sted til at gå i detaljer med hensyn til de forskningsmæssige resultater inden for området, men vi vil selvfølgelig stille os til rådighed under udvalgsbe-

handlingen med hensyn til yderligere at skabe både dokumentation og også politisk at drøfte det spørgsmål.

Man kan sige til Venstres ordfører, at vi går altså betydelig længere end det, Venstre har spillet ud med i valgkampen, nemlig at grisene skulle have en bold at lege med i staldene. Til dem, der måtte spekulere i spørgsmålet om rodemateriale, om det er tilstrækkeligt at lægge en bold, uanset om den er rød eller blå eller grøn, vil jeg sige, at en bold i stalden tilfredsstiller ikke det krav, som lovgivningen her vil få efter en overgangsperiode på fem år om, at der skal være halm eller andet rodemateriale i staldene. Det var måske et kardinalpunkt for Venstre, det ved jeg ikke, men jeg kan bare sige, at dette lovforslag er i hvert fald ikke en indfrielse af valgløfter om bolde til svin.

Hr. Touborg var oppe og spørge til fravænningsalderen for smågrisene. Jeg forstår til fulde det ønske, SF har om en senere fravænningsperiode. Jeg tror ikke, det er noget, vi på kort sigt kan imødekomme. Det hænger sammen med, at de staldsystemer, vi har i dag i farestaldene, gør, at de også fremmer en tidligere fravænningsperiode.

Det er noget, som jeg er enig med hr. Touborg i at der må forskes betydelig mere i, vi må have flere forskningsmæssige resultater, end vi har for nuværende, og jeg har i øvrigt tilkendegivet over for fødevarerministeren, at jeg meget gerne ser, at man fremmer landbrugsforskningen netop i relation til de her staldsystemer, ikke mindst i forhold til farestaldene, hvor vi altså har en tidlig fravænningsperiode på 3 uger.

Med de ord ser jeg frem til en konstruktiv og god udvalgsbehandling af forslaget og også til en vedtagelse af forslaget i indeværende samling.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Ministeren sagde, at Danmark var et foregangsland på det her område og skulle blive ved med at være det. Men lidt senere i ministerens indlæg fik vi så at vide, at vi kunne altså ikke gå længere end EU's regler bl.a. på arealområdet, og det betyder jo, at så skal vi altså alligevel ikke være foregangsland. Det blev jeg noget skuffet over.

Det, Enhedslisten først og fremmest er bekymret over, er jo, at der ikke indbygges obligatorisk adgang til udearealer. Og nu regner

man så med i Landsudvalget for Svin, at mængden af svin produceret i Danmark vil stige fra ca. 23 mio. til ca. 30 mio. i løbet af den næste 10-års-periode.

Men det kan jo kun ske, hvis vi også kan sælge disse svin på f.eks. det engelske marked. Og der vil vi gerne have undersøgt, hvad udviklingen er dér i forbrugerkrav for eksempel fra de store butikskæders side. Hvis der kommer krav fra de store butikskæder om, at udearealer altså er en obligatorisk betingelse for, at man vil sælge kødet, jamen så kan det jo ikke nytte noget, at vi har planlagt et kæmpebyggeri her i Danmark, som ikke har adgang til udearealer.

Og jeg synes, at med det oplæg, der ligger, med disse åbenlyse mangler bør ministeren i hvert fald være meget forsigtig med at rejse rundt nogen som helst steder og sige, at vi skulle være et foregangsland.

(Kort bemærkning).

Karsten Nonbo (V):

Nu kan man jo ikke se i forhandlingsprotokollen, at justitsministeren havde et smil på læben, da han nævnte det med bolden og Venstre, og jeg vil da medgive ham, at jeg ser nøjagtig det samme problem dér, som jeg også ser, når man spiller fodbold inde i arresthusene. Vi har et problem, når bolden ryger ud over sidelinjen. Hvem skal hente den? Så det er ikke noget, der står officielt i vores partiprogram.

Det, der får mig på talerstolen, er, om man, når man så seriøst har overvejet, om det er 20 eller 30 kg, der skal skille, så også har taget den halvdel med i overvejselen, der gør, at når man siger 20 kg, så skal der overbrusningsanlæg ind i fravænningsstierne, hvor der i forvejen mange gange er varme i gulvet. Og det vil sige, at man varmer en gris op fra gulvet, mens man forsøger at køle den ned fra oven. For mig lyder det fuldkommen grotesk, medmindre man stillede krav om, at det overbrusningsanlæg skulle indeholde varmt vand.

Så jeg vil godt høre, om man har haft det med i sine seriøse overvejelser?

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Det er et spørgsmål til ministeren vedrørende fravænningsalderen. Jeg forstår ministeren således, at ministeren mener, der er mange stalde, der er indrettet på en sådan måde, at det er nødvendigt at have en tidlig fravænnings, altså nede på ca. 3 uger. Kan man så modsvarende

forstå af det, at ministeren er enig i, at oplysningen i arbejdsgruppens rapport om, at den gennemsnitlige fravænningsalder er 29 dage, næppe holder i virkeligheden? Ellers er problemet jo ikke særlig stort.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Jeg er glad for, at det ikke var et kardinalpunkt for Venstre, det med boldene. Det lover godt for lovens videre behandling.

Jeg vil så også sige om det med overbrusningsanlæg, om grænsen skal ligge på de 20 eller 30 kilo, at jeg tror, det er vigtigt, at vi her gør det til et fagligt spørgsmål og lytter til eksperisen, og det har vi gjort ved at lytte til og drøfte det med den forskningsfaglige ekspertise på landbrugets forskningsinstitution i Foulum.

Det er ikke ensbetydende med, at der ikke kan være andre resultater, der kan tale for, at man skulle sætte grænsen på de 30 kg i forhold til det, som hr. Nonbo var inde på, nemlig det behov, nogle grise på mellem 20 og 30 kg har for opvarmning. Så lad os se på det og drøfte det. For mig er det ikke et kardinalpunkt, om det bliver 20 eller 30 kilo, blot vi har et snit, der varetager dyrevelfærdsmæssige hensyn, og det er det argument, som vi har lagt ind for de 20 kilo. Men lad os se på det.

Til hr. Touborg om spørgsmålet om den gennemsnitlige fravænningsperiode. Grunden til, at jeg svarede, som jeg gjorde før, er, at i forbindelse med indretning af de farestalde, vi har i dag, har man jo netop taget hensyn til, at søerne ikke skal ligge for mange smågrise ihjel. Det er jo et problem også dyrevelfærdsmæssigt, hvis der er alt for mange smågrise, der bliver ligget ihjel af soen. Derfor er de staldsystemer gode til at varetage det hensyn.

Men jeg er enig med hr. Touborg i, at disse staldsystemer fremmer en meget hurtig fravænningsperiode af smågrisene fra soen, og der kan også være et dyrevelfærdsmæssigt problem forbundet med en tidlig fravænnelse. Jeg tror bare ikke, at vi er klar nu – og det har jo også været den rådgivning, vi har fået – til at stille nye krav til fravænningsperioden, før vi har nogle staldsystemer, der gør det muligt at stille sådanne krav til landbruget. Og det er jeg enig i; det skal fremmes.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 41: Forslag til lov om ændring af straffeloven. (Udvidet brug af samfundstjeneste og betingede domme med vilkår om alkoholist-behandling for spirituskørsel).

Af justitsministeren (Frank Jensen).
(Fremsat 13/10 99).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Sandy Brinck (S):

I Socialdemokratiet hilser vi det velkomment, at justitsministeren med det fremsatte forslag ønsker at udvide brugen af samfundstjeneste samt behandlingsdomme.

Lovforslaget lægger op til en udvidet brug af samfundstjeneste på tre områder. For det første lægges der op til en generelt øget brug, det vil sige op på det nuværende anvendelsesområde, ved at nedsætte mindstetimestallet for samfundstjeneste fra 40 timer til 30 timer. For det andet udvides anvendelsesområdet med promille- og spirituskørsel. Og for det tredje udvides det, hvis man kører i en frakendelsesperiode uden for prøvetiden, og uden at der samtidig er tale om spirituskørsel, og her er det nok værd at præcisere, at regler og praksis omkring selve frakendelsen af kørekortet opretholdes uændret.

I Socialdemokratiet finder vi det fornuftigt at udvide anvendelsesområdet for samfundstjeneste ved netop spirituskørsel. Vi ved erfaringsmæssigt, at hovedparten af disse lovovertrædere ikke er socialt eller kriminelt belastet ud over det konkrete tilfælde. I sådanne sager mener vi, at samfundstjeneste er et indlysende afsoningsalternativ, da vi herved undgår de negative konsekvenser, et fængselsophold har. Den på-